

คำชี้แจงสำหรับการแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายว่าด้วยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. เหตุผลความจำเป็น

เนื่องด้วย บทบัญญัติมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทาง วิธีการ และกลไกส่งเสริมสนับสนุน และรับรองการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสดังกล่าว และเป็นการกำหนดมาตรการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์แก่ผู้ชี้เบาะแสการทุจริต และประพฤติมิชอบ รวมทั้งเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.๒๐๐๓ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เรื่อง การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขและจัดปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันให้หมดไปจากสังคมไทย จึงมีความจำเป็นต้องตรากฎหมายว่าด้วยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตนี้

๒. กำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

(๑) เข้าร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายว่าด้วยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ในวันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องบอลรูม A ชั้น ๕ โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น พลัส แวนด้า แกรนด์ อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยสามารถสอบถามรายละเอียดการเข้าร่วมได้ที่กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท. โทรศัพท์ ๐-๒๕๐๒-๖๕๘๕ โทรสาร ๐-๒๕๐๒-๖๕๙๒

(๒) แสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ท. www.pacc.go.th ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

- ทางไปรษณีย์ โดยจัดส่งความคิดเห็นของท่านมายังกลุ่มงานกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท. อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

- ทางโทรศัพท์ ๐-๒๕๐๒-๖๕๙๒

- ทาง e-mail : chiyaku@gmail.com

หมายเหตุ - ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท. โทรศัพท์ ๐-๒๕๐๒-๖๕๘๕

ผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการจัดทำโครงการสัมมนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการยกร่างกฎหมายว่าด้วยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้ดำเนินการจัดโครงการในภูมิภาคต่างๆ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จัดที่โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น พลาซ่า แกรนด์ จังหวัดนนทบุรี
๒. เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่โรงแรมบุษราคัม จังหวัดขอนแก่น
๓. เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภาคกลาง จัดที่โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔. เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภาคเหนือ จัดที่โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่
๕. เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภาคใต้ จัดที่โรงแรมทรасса เจ บี จังหวัดสงขลา

จากการรับฟังความคิดเห็นในภูมิภาคต่างๆ ดังกล่าว สามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๑. กลไกการมีส่วนร่วมในทุกระดับ

ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการต่อต้านการทุจริต โดยมีการรวมตัวเป็นกลุ่มใหม่ในลักษณะการรวมกลุ่มตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด สัดส่วนการรวมกลุ่ม ผู้แทนภาคประชาชน ควรมีส่วนมากกว่าเจ้าหน้าที่รัฐ โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นตัวกลางในการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีกฎหมายรองรับการรวมตัวของประชาชนเพื่อต่อต้านการทุจริต และควรมีการสร้างเครือข่ายผ่านทาง Social Media ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับ ทั้งระดับนโยบาย ระดับการแจ้งเบาะแส ระดับการตรวจสอบ การรวมกลุ่ม ควรมีตั้งแต่ระดับหมู่บ้านขึ้นมา เป็นระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด การกำหนดสัดส่วนของภาคประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการควรมีมากกว่าภาครัฐ ใช้กลไกของกลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่แล้วเป็นกลไกในการรวมตัวกัน โดยไม่ต้องจัดตั้งองค์กรใหม่ เช่น กองทุนหมู่บ้าน อสม. เกษตรตำบล ครัวชุมชนเมือง ให้ใช้การรวมตัวของกลุ่มอาชีพต่างๆ หรือองค์กรชุมชน การรวมตัวกันของประชาชน ต้องมีกฎหมายรองรับให้ชัดเจน และต้องจัดโครงสร้างให้ชัดเจน มีภาคประชาชน และภาคเอกชนเข้ามาร่วมด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชนควรเริ่มตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ควรให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในทุกระดับ ทั้งระดับนโยบาย ระดับการแจ้งเบาะแส และระดับการต่อต้านการทุจริต รัฐต้องสนับสนุนการรวมตัวกันของประชาชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ เครือข่ายการต่อต้านการทุจริต ต้องมีกลุ่มเยาวชนเข้ามา มีบทบาทด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต

๒. การรณรงค์และให้ความรู้

ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต วิธีการแจ้งเบาะแสการทุจริต มีการปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต โดยผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อ Social Media หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. ควรเป็นหน่วยงานหลัก ที่ทำหน้าที่ในการให้ความรู้แก่ประชาชน โดยให้ความรู้แก่ประชาชนว่า สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่อย่างไรบ้าง ควรกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในทุกระดับชั้น มีการสร้างแกนนำเครือข่าย และฝึกอบรมแกนนำเครือข่ายให้ไปถ่ายทอดความรู้ต่อไปได้ โดยแกนนำเครือข่ายต้องขึ้นตรงต่อสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องมีการติดตามประเมินการให้ความรู้

๓. การต่อต้านและการแจ้งเบาะแสของประชาชน

การแจ้งเบาะแสของประชาชน ควรสามารถแจ้งเบาะแสผ่านทางสื่อ Social Media หรือผ่านทาง website ต่างๆ เช่น กระดังงะ.com ต้องมีกฎหมายให้การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส มีการปกปิดข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส มีการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ มีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เช่น จัดหาทนายความแก่ต่างให้ กรณีที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี และต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึง

ช่องทางการแจ้งเบาะแส ให้แจ้งเบาะแสการทุจริตไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านผู้นำชุมชน หรือกำหนดให้สามารถแจ้งเบาะแสด้านทางหน่วยงานพันธมิตร เช่น ศูนย์ดำรงธรรม ยุติธรรมชุมชน ได้ ประชาชนต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยผ่าน พรบ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูล โดยที่ประชาชนไม่ต้องร้องขอ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น

๔. การสนับสนุนหรือจูงใจให้มีการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ควรจัดให้มีการให้รางวัล หรือการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่แจ้งเบาะแสการทุจริต หรือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุน เพื่อใช้ในการต่อสู้คดี การอบรม การรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดสวัสดิการของอาสาสมัคร และเพื่อใช้ในกิจกรรมขององค์กรภาคประชาชน รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดกิจกรรมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานจัดกิจกรรม มีมาตรการคุ้มครองพยาน มีการทำประกันชีวิตให้แก่ผู้ที่แจ้งเบาะแส มีการเยียวยาทนายของผู้ที่แจ้งเบาะแส ในกรณีที่ผู้ที่แจ้งเบาะแสได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย การคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแส ต้องมีช่องทางที่รวดเร็ว และสามารถดำเนินการได้โดยทันที โดยที่ประชาชนไม่ต้องร้องขอ

๕. การคุ้มครองประชาชนที่ร่วมในการต่อต้านการทุจริตหรือชี้เบาะแสการทุจริต

กำหนดให้มีระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสที่มีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ไม่ใช้ระยะเวลาาน กำหนดให้มีการจัดการคุ้มครองความปลอดภัยเมื่อประชาชนแจ้งเบาะแส โดยมีกฎหมายคุ้มครองผู้ร้องเรียนไม่ให้ต้องรับผิดทางกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา ให้มีนักกฎหมายหรือทนายความของรัฐ เพื่อดำเนินคดีแทนประชาชนที่รวมตัวกัน ร้องเรียนเรื่องทุจริตแล้วถูกฟ้องร้องดำเนินคดี และควรกำหนดโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส ควรกำหนดการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสไว้ในกฎหมายเฉพาะ โดยให้ความคุ้มครองรวมถึงบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้แจ้งเบาะแสด้วย

๖. มาตรการบังคับทางกฎหมาย

ควรมีกฎหมายรองรับการรวมกลุ่มกันของประชาชน การรวมตัวกันของประชาชนควรเป็นไปด้วยความสมัครใจ มีกฎหมายคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการปราบปรามการทุจริต มีกฎหมายรองรับการจัดตั้งกองทุน มีมาตรการบังคับทางกฎหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยสภาพบังคับทางกฎหมาย โดยเฉพาะกับภาครัฐ ควรเป็นสภาพบังคับ แต่ถ้าเป็นภาคประชาชนให้เป็นไปโดยสมัครใจ ควรมีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องเรียนเรื่องทุจริตให้ชัดเจน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้มีบทลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมไปถึงผู้บังคับบัญชาด้วย ควรกำหนดโทษผู้แจ้งเบาะแสที่ไม่สุจริตด้วย หรือแสวงหาประโยชน์โดยการอ้างตัวเป็นเครือข่าย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว อย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อด่าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทาง วิธีการ และ กลไกส่งเสริมสนับสนุน และรับรองการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อด่าน หรือชี้เบาะแสดังกล่าว และเป็นการกำหนดมาตรการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์แก่ผู้ชี้เบาะแสดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ รวมทั้งเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๒

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้ความหมายรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ หรือจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ แต่ไม่หมายความรวมถึง องค์การอิสระ และองค์การตามรัฐธรรมนูญ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีอำนาจออกระเบียบและประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้แทนภาครัฐ ได้แก่ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๖ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวไทย แห่งละหนึ่งคน ในส่วนที่เหลือให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ด้านรณรงค์เผยแพร่ความรู้ การประชาสัมพันธ์ ด้านการต่อต้านการทุจริต ด้านการบริหารเครือข่ายประชาชนหรือภาคประชาสังคม หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านประชาสังคม

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๖ ต้อง

(ก) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๓) มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และหรือมีประสบการณ์การทำงานกับภาคประชาสังคม

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบการของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๗) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๘) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๕ และ ๖ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกิน สองวาระติดต่อกัน

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๔

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๔) คณะกรรมการมีมติสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการแทน ตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ประกอบด้วย กรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่ง ทำหน้าที่ประธานกรรมการไปพลางก่อนจนกว่าประธานกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๒ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะ กรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการ จะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๑๓ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการลงมติในการวินิจฉัยหรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธาน ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกไว้ด้วย

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แนวทาง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต

(๒) ให้การรับรองเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการรับรองเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือหรือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการรวมตัวกันต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๕

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับเรื่องการรับ - จ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

(๖) กำกับดูแล และประเมินผลหน่วยงานของรัฐ และเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๙) ออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ประกอบด้วย

(๑) เลขาธิการคณะกรรมการป.ป.ท. เป็นประธานกรรมการ

(๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ด้านการเงิน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการลงทุน ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ

(๔) อนุกรรมการผู้แทนเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนที่ผ่านการคัดเลือกตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด จำนวน ๒ คน

ให้ข้าราชการในระดับผู้อำนวยการสำนักของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริตมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลและบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณตามแผนงาน โครงการ ของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๓) ระดมทุน และกำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุน

(๔) พิจารณาสับสนุนงบประมาณดำเนินงานศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของกองทุน

(๕) จัดทำงบดุล รายรับ รายจ่าย และรายงานงบประมาณการเงินของกองทุนเสนอคณะกรรมการเห็นชอบ

(๖) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน เกี่ยวกับการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริตโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ กรรมการ และอนุกรรมการ อาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรี กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๒

เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

มาตรา ๒๐ ชมรม กลุ่มบุคคล สมาคม มูลนิธิ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรใด มีความประสงค์ที่จะยื่นคำขอรับการรับรองเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) สมาชิกต้องมีสัญชาติไทย และมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน
- (๒) มีความประสงค์เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือ ชี้เบาะแสการทุจริต
- (๓) ไม่มีวัตถุประสงค์และการกระทำที่มุ่งแสวงหากำไร รายได้หรือผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน
- (๔) ต้องไม่เคยกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๕) ต้องไม่เคยมีพฤติกรรมแจ้งหรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการชี้เบาะแสการทุจริตอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของคณะกรรมการ หรือบุคคลอื่นหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ หรือระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการ และพ้นระยะเวลาที่มีพฤติกรรมดังกล่าวยังไม่ถึงหนึ่งปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ
- (๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เฉพาะโทษความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ข้อโกงประชาชน หรือความผิดเกี่ยวกับเรื่องทุจริต

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขาย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบกิจการ ของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๒๑ การยื่นคำขอในส่วนภูมิภาคให้ยื่นคำขอที่ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการ ทุจริตประจำสำนักงาน ป.ป.ท. เขตพื้นที่ และให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตออกใบสำคัญ แสดงการรับคำขอให้ และแจ้งให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตประจำสำนักงาน ป.ป.ท. ทราบ

ในกรุงเทพมหานครให้ยื่นคำขอต่อศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตประจำ สำนักงาน ป.ป.ท. และให้ออกใบสำคัญแสดงการรับคำขอให้

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรองเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน ให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนที่ได้รับการรับรองอาจถูกเพิกถอน การรับรองได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ความเป็นนิติบุคคลของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สิ้นสุดลง หรือความเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนที่ไม่เป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลงตามระเบียบหรือ ข้อบังคับขององค์กรนั้น

(๒) สมาชิกเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้

(๓) แจ้งหรือรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการชี้เบาะแสการทุจริต อันก่อให้เกิดความ เสียหายแก่การดำเนินงานของคณะกรรมการหรือบุคคลอื่น

(๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการ

(๕) คณะกรรมการมีมติให้เพิกถอนการรับรอง

หมวด ๓

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่วนที่ ๑

การรณรงค์ให้ความรู้

มาตรา ๒๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๒๔ ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือ แก่สถาบันการศึกษา ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๘

มาตรา ๒๕ ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตจัดให้มีการอบรม สัมมนา เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและผลกระทบของการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งวิธีการต่อต้าน ฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบแก่เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนอาจร้องขอต่อศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และด้านอื่นๆ เพื่อการดำเนินงานตามวาระหนึ่งแก่เครือข่ายของตนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต หน่วยงานของรัฐ และเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน ปลุกฝัง และเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริตในทุกรูปแบบแก่ประชาชน

มาตรา ๒๗ ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้นำเครือข่ายต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ส่วนที่ ๒

การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๘ การดำเนินงานใดของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล ที่เกี่ยวกับตัวบุคคล พฤติการณ์และความเสียหาย ที่เกี่ยวกับการทุจริตตลอดจน การเผยแพร่ข้อเท็จจริงในคำพิพากษา ถือเป็นกรกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ใดจะฟ้องร้องทางอาญา ทางแพ่ง และหรือเรียกร้องค่าเสียหายทางละเมิดมิได้

มาตรา ๒๙ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน อาจรวมตัวกันเพื่อต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบได้ ทั้งนี้ การรวมตัวกันเพื่อต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือการต่อต้านการทุจริตและหน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบตามวาระหนึ่งด้วย

ส่วนที่ ๓

การชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๓๐ เมื่อพบเห็นหรือได้ทราบถึงกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนสามารถชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวต่อศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไปได้

การดำเนินการโดยสุจริตตามวาระหนึ่งย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๙

มาตรา ๓๑ เมื่อเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนร้องขอข้อมูลข่าวสารราชการจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นจัดให้ตามคำขอภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันร้องขอ

หน่วยงานของรัฐใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำร้องขอตามวรรคหนึ่ง โดยไม่สามารถอ้างการคุ้มครองตามกฎหมายที่มีอยู่เพื่อไม่เปิดเผยข้อมูลเหล่านั้นได้ ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความผิดทางวินัย

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐเปิดเผยหรือให้ข้อมูลเอกสารเพื่อการชี้เบาะแสหรือเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือการไต่สวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ การชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบให้แจ้งต่อศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต โดยอาจทำเป็นหนังสือ ด้วยวาจา หรือด้วยวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่แจ้งเบาะแสเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อ และที่อยู่ (ถ้ามี) ของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๒) ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา ตำแหน่ง พฤติการณ์การกระทำทุจริต ข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้แจ้งเบาะแส พร้อมกับมีคำรับรองของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน การแจ้งเบาะแสตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งเบาะแสโดยนำส่งด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง หรือนำส่งโดยวิธีการอื่นต่อศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตก็ได้

ให้ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตตรวจสอบการแจ้งเบาะแสก่อนส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ท. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๓๓ ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตที่ได้รับแจ้งเบาะแสด้วยวาจา ให้ทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง และจัดให้ผู้แจ้งเบาะแสลงลายมือชื่อเพื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูล

การชี้เบาะแสด้วยวาจา ต้องมีคำรับรองให้ชี้เบาะแสการทุจริตของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ที่รับแจ้งด้วย

มาตรา ๓๔ ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตที่ได้รับแจ้งเบาะแส มีหน้าที่ต้องแจ้งให้แก่ผู้แจ้งเบาะแสทราบถึงสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔

มาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือ

มาตรา ๓๕ เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน ที่รวมตัวกันเพื่อต่อต้าน และชี้เบาะแส การทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด ย่อมได้รับความคุ้มครองและ ช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้

บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน แต่มีส่วนร่วมในการ รวมตัวกันเพื่อต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิร้องขอต่อศูนย์ประสานความร่วมมือ ต่อต้านการทุจริต เพื่อขอรับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนถูกฟ้องร้องดำเนินคดี อันเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต หรือการชี้เบาะแสดำเนินคดี หากเครือข่ายต่อต้าน การทุจริตภาคประชาชนดังกล่าว ต้องการทนายความ ให้คณะกรรมการจัดหาทนายความให้

มาตรา ๓๗ ผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบย่อมได้รับความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ข้อมูลหรือหลักฐาน ประกอบข้อมูลอันเป็นเท็จ คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้การคุ้มครองตามมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส เป็นอันสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๘ ผู้ได้รับผลกระทบจากการแจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบและมีเหตุ ที่ต้องได้รับการคุ้มครอง อาจร้องขอให้มีการคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำความในมาตรา ๓๗ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส ได้แก่

(๑) ปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ที่ทำงาน ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถ ระบุตัวผู้แจ้งเบาะแสได้

(๒) ห้ามปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแส ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน ลักษณะงาน สถานที่ทำงาน สักพักงาน ชมเชย ปรบกวการปฏิบัติงาน หรือเลิกจ้าง

(๓) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เป็นต้นสังกัดของผู้แจ้งเบาะแสโยกย้าย ตำแหน่งภายในหน่วยงานนั้น หรือส่งตัวไปประจำหน่วยงานอื่นชั่วคราวในตำแหน่งระดับเดียวกัน

(๔) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐาน ทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวผู้แจ้งเบาะแสได้

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๑๑

(๕) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น

(๖) ย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พักที่ปลอดภัยและเหมาะสมให้แก่ผู้แจ้งเบาะแส

(๗) ดำเนินการอื่นใดให้ผู้แจ้งเบาะแสได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา ๔๐ ผู้แจ้งเบาะแส อาจร้องขอต่อคณะกรรมการให้มีการคุ้มครองสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้แจ้งเบาะแสด้วยก็ได้

ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้การคุ้มครองบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจพิจารณาใช้มาตรการคุ้มครองต่อบุคคลดังกล่าวโดยพลัน เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการอาจสั่งให้การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสสิ้นสุดลง เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้แจ้งเบาะแสร้องขอ

(๒) ผู้แจ้งเบาะแสไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ผู้แจ้งเบาะแสไม่ให้ความร่วมมือโดยไม่มีเหตุอันควร

(๔) พหุติการณ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแสเปลี่ยนแปลงไปและไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลอีกต่อไป

(๕) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้แจ้งเบาะแสในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ เบิกความอันเป็นเท็จ หรือทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ อันเนื่องมาจากการแจ้งเบาะแส

(๖) คณะกรรมการมีคำสั่งตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๐

ในกรณีที่เหตุแห่งการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้สิทธิการได้รับการคุ้มครองของผู้ได้รับผลกระทบจากการแจ้งเบาะแสของผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบตาม มาตรา ๓๙ หรือบุคคลตามมาตรา ๔๒ สิ้นสุดลงด้วย

หมวด ๕

กองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

มาตรา ๔๒ ให้จัดตั้งกองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริตขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรวมตัวกันเพื่อรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุน เครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต

(๓) จ่ายเป็นเงินสินบนหรือรางวัลตอบแทนการชี้เบาะแสการทุจริต

(๔) คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือในการ ปฏิบัติงานอื่นๆ รวมทั้งเป็นสวัสดิการของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๑๒

(๖) สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่ไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๓ กองทุนรณรงค์ต่อต้านการทุจริต ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีจากงบประมาณรายจ่าย ประจำปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน
(๔) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
(๕) เงินที่ได้จากการติดตามทรัพย์สินคืน หรือเงินส่วนแบ่งที่ได้รับจากการติดตามทรัพย์สินคืน เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๔๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๕ เงินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการตามมาตรการการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสตามพระราชบัญญัตินี้
(๒) การจ่ายเงินรางวัล ค่าตอบแทน และค่าตอบแทนความเสียหายแก่ผู้แจ้งเบาะแส รวมทั้ง ค่าตอบแทนความเสียหายแก่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้แจ้งเบาะแส

(๓) การเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐในการคุ้มครอง ผู้แจ้งเบาะแส

(๔) การเผยแพร่ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
(๕) การดำเนินงานของกองทุนหรือการบริหารกองทุน และกิจการที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่อง กับการจัดการกิจการของกองทุน

มาตรา ๔๖ ภายในหกเดือนนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ ให้กองทุนเสนอบุคคลและรายงาน การจ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้ว ต่อคณะกรรมการ

หมวด ๖

ศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริต

มาตรา ๔๗ ให้จัดตั้งศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ท. โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการรวมตัวกันเพื่อรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส การทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอิสระที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างที่ผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเบื้องต้น

๑๓

(๓) รับ ตรวจสอบ และออกไปสำคัญแสดงการรับคำขอ กรณีมีผู้มาขอยื่นคำขอเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๔) รับคำร้องเพื่อการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) ให้คำปรึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน กำกับดูแลการดำเนินงานของเครือข่ายต่อต้านการทุจริตภาคประชาชน

(๖) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อคณะกรรมการ

(๗) ประสานงาน เผยแพร่ และสนับสนุนให้มีการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

(๘) รับผิดชอบในงานธุรการ ตลอดจนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท.เขตพื้นที่ ดำเนินงานของศูนย์ประสานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตด้วย

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๘ ให้สำนักงาน ป.ป.ท. รวบรวมผลความต้องการของประชาชน ผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ และผลการประเมินความพึงพอใจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประชาชน รายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสำรวจความต้องการของประชาชนในงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ท.

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย หมวด ๑ ความผิดต่อชีวิต และหมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย ต่อผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือการไต่สวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพราะเหตุที่ผู้นั้นได้มีการเปิดเผยข้อมูลนั้น ผู้กระทำความผิดจะระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในบทบัญญัติมาตรานั้นๆ อีกกึ่งหนึ่ง

ความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการกระทำผิดต่อสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้แจ้งเบาะแสด้วย

มาตรา ๕๒ ผู้ใดซึ่งมีอำนาจเหนือการปฏิบัติงานของผู้แจ้งเบาะแส หากได้กระทำการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหรือลักษณะงาน สถานที่ทำงาน ชมชู้ หรือรบกวนการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อการการตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน หรือการไต่สวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบเพราะเหตุที่ผู้นั้นได้มีการเปิดเผยข้อมูล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ไปปิดเบือนเพื่อประโยชน์ในทางมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีเจตนากลั่นแกล้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ต้องได้รับโทษ หรือได้รับความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต หรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต โดยมิได้รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ